

27/C42

Pr. Nicolae Chifăr

ISTORIA CREȘTINISMULUI III

TRINITAS
2002

Melissenos, *Cronica*, 1258-1481, text grec cu traducere românească de V. Grecu, București, 1966; Critobul lui Imbros, *Din domnia lui Mohamed al II-lea*, București, 1963; Laonic Chalcocondil, *Expuneri istorice. Creșterea puterii turcești. Căderea împărăției bizantine*, text grec cu traducere românească de V. Grecu, București, 1958; T.M. Popescu, *Cinci sute de ani de la Căderea Constantinopolului*, în „Ortodoxia”, nr. 3/1953, p. 281-437; G. Ostrogorsky, *Geschichte des byzantinischen Staates*, München 1963; N. Iorga, *Istoria vieții bizantine, Imperiul și civilizația*, trad. de M. Holban, București 1974; S. Runciman, *The Fall of Constantinople*, 1453, Cambridge, 1965, trad. rom. de A. Elian, ed. a II-a, București, 1991; Mustafa Ali Mehmed, *Istoria turcilor*, București, 1976; A. Decei, *Istoria Imperiului Otoman până la 1656*, București, 1978; H. Inalcik, *Imperiul Otoman. Epoca clasică, 1300-1600*, trad. românească de D. Prodan, București, 1996.

Cuprins

Cuvânt înainte	5
I. Situația politică și religioasă în Răsărit și Apus în secolele VIII-IX	7
I.1. În Răsărit	7
I.2. În Apus.....	17
II. Răspândirea creștinismului în secolele IX-XI	35
II.1. Înceștinarea slavilor, ungurilor și rușilor	35
II.2. Înceștinarea germanilor, anglo-saxonilor și scandinavilor	75
III. Marea Schismă dintre Răsărit și Apus din anul 1054	82
III.1. Cauzele schismei	83
III.2. Prima fază a schismei: disputa dintre patriarhul Fotie al Constantinopolului și papa Nicolae I al Romei	88
III.3. A doua fază a schismei sau Marea Schismă din 1054 dintre patriarhul Mihail Cerularie al Constantinopolului și papa Leon al IX-lea al Romei	105
IV. Situația religioasă în Răsărit și Apus după schisma de la 1054 până în secolul al XV-lea	121
IV.1. Situația generală	121
IV.2. Cruciadele	126
IV.2.1. Cruciada I (1096-1099)	127
IV.2.2. Cruciada a II-a (1147-1149)	130
IV.2.3. Cruciada a III-a (1189-1192)	132
IV.2.4. Cruciada a IV-a (1202-1204)	135
IV.2.5. Cruciada a V-a (1217-1218) (1227-1229)	138

IV.2.6. Cruciada a VI-a (1248-1254)	140
IV.2.7. Cruciada a VII-a (1270)	142
IV.3. Încercări de unire a Bisericilor	143
V. Biserica Ortodoxă în secolele XI-XIV	150
V.1. Vechile Patriarhii Ortodoxe	150
V.1.1. Patriarhia Ecumenică din Constantinopol	150
V.1.2. Patriarhia Alexandriei	151
V.1.3. Patriarhia Antiohiei	152
V.1.4. Patriarhia Ierusalimului	152
V.2. Bisericile Ortodoxe locale	152
V.2.1. Biserica Ortodoxă Bulgară	152
V.2.2. Biserica Ortodoxă Sârbă	154
V.2.3. Biserica Ortodoxă Rusă	155
V.3. Erezii în Răsărit	158
V.3.1. Bogomilismul	158
V.3.2. Strigolnicii	160
V.4. Monahismul răsăritean	161
VI. Bisericile Vechi-Orientale până	
în secolul al XV-lea	171
VI.1. Biserica Siro-chaldeiană sau Nestoriană	171
VI.2. Biserica Coptă din Egipt	173
VI.3. Biserica Siro-iacobită	175
VI.4. Biserica Armeană	177
VI.5. Biserica Maronită din Liban	179
VII. Biserica Apuseană în secolele XI-XV	181
VII.1. Situația generală	181
VII.2. Cearta pentru investitură	185
VII.3. Creșterea și descreșterea puterii papale	186
VII.4. Captivitatea babilonică a papilor (1309-1377)	191
VII.5. Marea schismă papală (1378-1417) și	
Sinoadele conciliariste	193
VII.6. Erezii în Apus	200
VII.6.1. Catarii	200
VII.6.2. Probrusierii	201

VII.6.3. Valdenzii	201
VII.7. Monahismul apusean	202
VII.7.1. Mari ordine monahale	203
VII.7.2. Ordine monahale militare	206
VII.8. Inchiziția	207

VIII. Sinodul unionist de la Ferrara-Florența

(1438-1439)	212
--------------------------	------------

IX. Căderea Constantinopolului sub turci (1453)

235